

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2025-02-21

Nr. 4.4 Mr

DĖL PROJEKTO „ŠAUDMENŲ GAMYBOS PAJĖGUMŲ DIDINIMAS“ PRIPAŽINIMO VALSTYBEI SVARBIU PROJEKTU

Lietuvos Respublikos finansų ministerija, atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2026 m. rugsėjo 18 d. išvadą Nr. NV-2491 (toliau – Išvada), teikia pagal Išvadoje pateiktas pastabas patikslintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl projekto „Šaudmenų gamybos pajėgumų didinimas“ pripažinimo valstybei svarbiu projektu“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Nutarimo projekto tikslas – pripažinti akcinės bendrovės Giraitės ginkluotės gamyklos (toliau – Bendrovė) įgyvendinamą projektą „Šaudmenų gamybos pajėgumų didinimas“ (toliau – Projektas) valstybei svarbiu projektu. Valstybei svarbaus projekto statusas sudarys palankias sąlygas operatyviai ir efektyviai įgyvendinti Bendrovės gamybos pajėgumų plėtrą, užtikrinant spartesnį projektavimo, statybos ir kitų būtinų administracinių procedūrų vykdymą.

Pagrįsdami Projekto atitiktį Strateginio valdymo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. balandžio 28 d. nutarimu Nr. 292 „Dėl Strateginio valdymo metodikos patvirtinimo“, 147.1.2.5 papunktyje nustatytam kriterijui, norėtume pažymėti, kad:

Projektas skirtas neatidėliotinoms valstybės saugumo ir gynybos problemos spręsti, todėl pirmiausia remtasi Krašto apsaugos sistemos stiprinimo ir plėtros programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. kovo 21 d. nutarimu Nr. XIV-2505 „Dėl Krašto apsaugos sistemos stiprinimo ir plėtros programos patvirtinimo“. Šioje programoje konstatuota, kad Rusijos Federacijos plataus masto agresija prieš Ukrainą, Baltarusijos Respublikos karinė integracija su Rusijos Federacija ir toliau blogėjanti saugumo situacija regione reikalauja spartesnės gynybos pajėgumų plėtros ir efektyvesnio atgrasymo bei pasirengimo kartu su sąjungininkais užtikrinti šalies gynybą, be to, pripažįstama, kad, nepaisant Lietuvos kariuomenės modernizacijos proveržio, turimos ginkluotės ir kritinių atsargų neužtenka. Finansų ministerijos nuomone, minėtos aplinkybės yra pagrindas neatidėliojant stiprinti nacionalinę šaudmenų gamybos bazę, nes patikimas ir nenutrūkstamas aprūpinimas šaudmenimis krizės ar karo atveju pirmiausia priklausys nuo Lietuvos teritorijoje veikiančių gynybos pramonės gamybos pajėgumų, o ne nuo importo iš užsienio tiekėjų.

Projektu įgyvendinami Europos Sąjungos (toliau – ES), kiti tarptautiniai įsipareigojimai arba strateginės ES iniciatyvos, todėl remtasi 2025 m. gruodžio 30 d. įsigaliojusi Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2025/2643, kuriuo patvirtinta Europos gynybos pramonės programa (EGPP reglamentas). Šis reglamentas yra rezultatas nuoseklaus ES institucijų darbo, prasidėjusio praėjus vos kelioms savaitėms po Rusijos plataus masto invazijos į Ukrainą pradžios.

2022 m. kovo 24 d. Europos Vadovų Taryba patvirtino Strateginį kompasą (angl. *Strategic Compass*) – ES veiksmų planą, kuriuo siekiama iki 2030 metų iš esmės sustiprinti ES saugumo ir gynybos politiką. Strateginiame kompase ir jį papildančiuose vėlesniuose dokumentuose dėl ES gynybos ir saugumo stiprinimo buvo aiškiai nustatyti Europos karinių pajėgumų, įskaitant artilerijos ir amunicijos gamybos sritį, trūkumai, konstatuotas visiškas gamybinių pajėgumų nepasirengimas didelio intensyvumo karo atveju (būtent tai paskatino skubiai priimti 2023 m. liepos 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2023/1525 dėl paramos šaudmenų gamybai (ASAP), skirtą amunicijos gamybai remti). Strateginio kompaso struktūra ir pagrindiniai įsipareigojimai suskirstyti į 4 dalis, viena iš tų dalių – „Investuoti“. Pagal ją ES valstybės narės įsipareigojo ne tik didinti išlaidas gynybai, bet ir skirti bent 20 procentų gynybai skiriamų išlaidų investicijoms – įrangai įsigyti, gamybos plėtrai, naujoms technologijoms, moksliniams tyrimams skatinti.

Vėliau, 2024 m. kovo 5 d., Europos Komisija pirmą kartą pristatė Europos gynybos pramonės strategiją (angl. *European Defence Industrial Strategy*, EDIS), kurioje įtvirtinta ilgalaikė vizija stiprinti Europos gynybos technologinę ir pramoninę bazę, skatinant didesnes, efektyvesnes, bendras Europoje kuriamas investicijas į gynybos sektorių. Šiame dokumente pažymima, kad, siekiant masinės gamybos, ES reikalingas gebėjimas masiškai gaminti plataus spektro gynybos įrangą, tokią kaip šaudmenys.

Strateginio kompaso ir EDIS tikslus sujungusios EGPP reglamentu patvirtintos programos tikslas – pereiti nuo trumpalaikio prie *ilgalaikio ES gynybos pramonės parengties stiprinimo*. EGPP reglamento reguliavimo objektas yra ne tik amunicijos gamybos pajėgumų skiriamos finansinės investicijos, bet ir priemonės, sukurtos tam, kad pašalintų biurokratinę kliūtį, supaprastintų valstybių bendradarbiavimą ir užtikrintų pramonės atsparumą krizių metu.

Svarbu pažymėti, kad EGPP reglamente įtvirtinta, kad planavimo ir statybos leidimų išdavimo procesuose karinės pramonės plėtros poreikiams suteikiamas ypatingas svoris, leidžiantis valstybėms narėms pagreitinti administracines procedūras, o krizių metu prioritetus skirti svarbių produktų (tokių kaip šaudmenys, parakas, sprogmenys) gamybai ir gamyklų plėtrai. Finansų ministerijos nuomone, galimybes neatidėliotinai pagreitinti administracines procedūras gali suteikti valstybei svarbaus projekto statusas.

Įgyvendinus Projektą būtų padidinti Bendrovės gamybiniai pajėgumai, užtikrintas didesnis Lietuvos kariuomenės bei sąjungininkų aprūpinimo šaudmenimis patikimumas krizės ar karo atveju, sumažinta priklausomybė nuo išorinių tiekėjų bei gamintojų.

Projekto įgyvendinimo skubą ir racionalumą papildomai pagrindžia tai, kad greitas Projekto įgyvendinimas ypač svarbus atsižvelgiant į tai, kad esami Bendrovės gamybiniai pajėgumai jau šiuo metu yra visiškai išnaudoti, o gamybos ir pardavimų apimtis iš esmės riboja ne rinkos paklausa, o Bendrovės gamybiniai pajėgumai, todėl bet koks pajėgumų didinimo vėlavimas tiesiogiai riboja galimybę laiku patenkinti Lietuvos kariuomenės ir sąjungininkų aprūpinimo šaudmenimis poreikį. Įgyvendintas Projektas ne tik padidins Bendrovės produkcijos gamybos apimtį, bet ir sustiprins Bendrovės finansinį pajėgumą, kuris užtikrins nepertraukiamą strateginės reikšmės produkcijos gamybą bei galimybes investuoti į technologinę plėtrą.

Preliminarus Projekto biudžetas – 36 370 000 (trisdešimt šeši milijonai trys šimtai septyniasdešimt tūkstančių) eurų. Projekto sąnaudų ir naudos analizės išvada, kurioje įvertinamos potencialios alternatyvos, nepridedama dėl konfidencialios informacijos. Projektu bus įgyvendinamos tęstinės investavimo veiklos, inicijuotos ir įgyvendinamos etapais. Šiuo metu jau baigtas įgyvendinti pirmas Projekto etapas, konkretūs įgyvendinant Projektą siektini gamybos pajėgumų didinimo galimybių rodikliai priskirtini prie neviešintinos informacijos. Projekto pripažinimas valstybei svarbiu projektu paspartintų tolesnį investavimo procesą.

Nutarimo projektu siūloma Projekto vykdytoja paskirti Bendrovę, kurios vienintelio akcininko teises ir pareigas įgyvendina Finansų ministerija. Projektas būtų įgyvendinamas Bendrovės nuosavomis ir skolintomis lėšomis.

Priėmus Nutarimo projektą, keisti ar pripažinti netekusiais galios galiojančių teisės aktų nereikės.

Nutarimo projektu neperkeliami ir negyvendinami ES teisės aktai.

Nutarimo projektas nenotifikuotinas Europos Komisijai pagal Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“, reikalavimus.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, Nutarimo projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas.

Priėmus Nutarimo projektą, nenumatoma neigiamų teisinio reguliavimo poveikio pasekmių.

Nutarimo projektas paskelbtas Teisės aktų informacinėje sistemoje ir be pastabų suderintas su Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija, Kauno rajono savivaldybe, Bendrove. Su Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija Nutarimo projektas be pastabų suderintas darbo tvarka. Į Išvadoje pateiktas pastabas ir pasiūlymus atsižvelgta ir Nutarimo projektas darbo tvarka be pastabų suderintas su Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupe. Dėl Išvadoje pateiktų pastabų, į kurias atsižvelgta iš dalies, pateikiama derinimo pažyma.

Nutarimo projektą parengė Finansų ministerijos Valstybės turto valdymo departamento (direktorė Aušra Vičkačkienė, tel. 0 686 87 140, el. p. ausra.vickackiene@finmin.lt) Valstybės turto valdymo politikos skyriaus (vedėja Laima Kalinauskienė, tel. 0 658 86 771, el. p. laima.kalinauskiene@finmin.lt) vyriausioji specialistė Loreta Katinienė (tel. 0 621 01 039, el. p. loreta.katiniene@finmin.lt).

PRIDEDAMA. Nutarimo projektas ir lydimieji dokumentai, 4 lapai.

Susisiekimo ministras, pavaduojantis finansų ministrą

Juras Taminskas